KOMISJONI OTSUS,

2. juuni 2004,

mis käsitleb riigiabi, millega Itaalia (Sitsiilia maakond) näeb ette põllumajandustoodete edendamist ja reklaami

(teatavaks tehtud numbri K(2004) 1923 all)

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2007/54/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

olles palunud huvitatud pooltel esitada nimetatud artikli ([1]) kohaselt oma tähelepanekud ja neid arvesse võttes

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

(1) 2. septembri 1997. aasta kirjas, registreeritud 5. septembril 1997. aastal, teavitas Itaalia Alaline Esindus Euroopa Liidu juures EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 3 kohaselt komisjoni Sitsiilia maakonna 1997. aasta maakonna seaduse nr 27 artiklist 6.

(2) 28. oktoobril 1997. aastal saatsid komisjoni talitused pädevatele ametiasutustele teleksi VI/41836 palvega esitada selgitusi 1997. aasta maakonna seaduse nr 27 artikliga 6 ette nähtud abi kohta.

(3) 19. jaanuari 1998. aasta kirjaga esitasid pädevad ametiasutused täiendava teabe ja teatise, et seadus on juba jõustunud. Seetõttu suunati teatis teatatud abi registrisse numbri all NN 36/98, teavitades sellest Itaaliat 3. aprilli 1998. aasta kirjas SG(98)D/32328. Samas märkisid pädevad ametiasutused selgesõnaliselt, et seadusega ette nähtud abi ei anta enne asutamislepingu endise artikli 88 lõikega 3 sätestatud menetluse edukat lõpetamist.

(4) 31. mai 2000. aasta teleksiga VI/13937 (millele eelnes teleksi ingliskeelne versioon 2000/VI/10442 14. aprillist) palusid komisjoni talitused pädevatel ametiasutustel anda selgitusi maakonna seaduse nr 27/1997 sätete kohta ja edastada seaduse teksti koopia.

([1]) ELT C 48, 24.2.2004, lk 2.

(5) 31. juuli 2002. aasta kirjas, registreeritud 5. augustil 2002. aastal, edastasid pädevad ametiasutused täiendava teabe seaduse artikli 5 kohta.

(6) 22. oktoobri 2002. aasta teleksiga AGR 024925 kutsusid komisjoni talitused pädevaid ametiasutusi üles esitama selgitusi ja märkusi viimati edastatud täiendava teabe ja maakonna seaduses nr 27/1997 sisalduvate meetmete kohta. Samas kirjas andsid komisjoni talitused pädevatele ametiasutustele teada võimalusest kõnealune teatis tagasi võtta, kui 1997. aasta maakonna seaduse nr 27 artikliga 6 ette nähtud abimeetmed ja teised võimalikud sama seaduse sätted on veel vastu võtmata ja kui pädevad ametiasutused suudavad kinnitada, et nimetatud seaduse raames ei ole abi eraldatud ega hakata eraldama.

(7) Eespool nimetatud teleksile vastust saamata saatsid komisjoni talitused 20. detsembri 2002. aasta teleksis AGR 30657 Itaalia ametiasutustele meeldetuletuse, paludes neil esitada küsitud teave kuu aja jooksul ja täpsustades, et kui nimetatud kuupäevaks pole kõikidele küsimustele rahuldavat vastust saabunud, kasutavad komisjoni talitused õigust soovitada komisjonil kohaldada teabe edastamise korralduse välja andmist vastavalt nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) ([2]) artikli 10 lõikele 3.

(8) 10. juuli 2003. aasta kirjas SG-(2003)-D/230470 teavitas komisjon Itaaliat oma 9. juulil 2003. aastal (EÜ) määruse nr 659/1999 artikli 10 lõike 3 kohaselt vastu võetud otsusest K(2003) 2054 (lõplik) kohaldada teabe esitamise korraldust vastavalt maakonna seaduse nr 27/1997 artiklitele 6 ja 4.

(9) Nimetatud teabe edastamise korralduses palus komisjon Itaalial esitada 20 tööpäeva jooksul alates otsuse teatavaks tegemisest kõik vajalikud dokumendid, teave ja kuupäevad, mis võimaldaksid komisjonil hinnata, kas seadusega ette nähtud abi on eraldatud ja kokkusobiv ühisturuga. Lisaks palvele edastada eespool nimetatud meetmete hindamiseks vajalikku muud võimalikku teavet, määrati teabe esitamise korralduses kindlaks ka nõutav teave, mis Itaalial esitada tuleb.

([2]) EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1. Määrust on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(10) Komisjoni talitused ei saanud vastust ei eespool nimetatud korraldusele ega vastuse esitamise tähtaja pikendamise taotlust.

(11) 17. detsembri 2003. aasta kirjas (SG(2003)D/233550) teavitas komisjon Itaalia ametiasutusi oma 16. detsembri 2003. aasta otsusest K(2003) 4473 (lõplik), millega alustati asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 ette nähtud menetlust maakonna seaduse 27/1997 artiklis 4 (Sitsiilia toodete propageerimine) ja artiklis 6 (kooperatiivid, veinitootjate ühistud) sätestatud abimeetmete osas.

(12) Komisjoni otsus menetluse alustamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ([3]) . Komisjon kutsus huvitatud pooli üles esitama asjakohaseid tähelepanekuid.

(13) 10. veebruari 2004. aasta kirjas, registreeritud 13. veebruaril 2004. aastal, taotles Itaalia alaline esindus Euroopa Liidu juures komisjonilt Sitsiilia maakonna nimel tähtaja pikendamist 20 tööpäeva võrra, et esitada teave, mida komisjon oli nõudnud oma 16. detsembri 2003. aasta otsuses K (2003) 4473 (lõplik) maakonna seaduse nr 27/1997 artikli 4 (Sitsiilia toodete propageerimine) kohta. Samas kirjas teatasid Itaalia ametiasutused oma kavatsusest tühistada artikliga 6 (kooperatiivid, veinitootjate ühistud) ette nähtud abimeetmete teatis, mida vastavalt kirjas märgitule ei oldud ellu rakendatud.

(14) 23. veebruari 2004. aasta teleksis AGR 05312 kinnitasid komisjoni talitused, et Itaalia poolt taotletud tähtajapikendus rahuldatakse alates 13. veebruarist 2004.

(15) 18. veebruari 2004. aasta kirjas, registreeritud 26. veebruaril 2004. aastal, esitas Itaalia alaline esindus taotluse pikendada tähtaega samade abimeetmete osas 20 tööpäeva võrra.

(16) 24. veebruari 2004. aasta kirjas, registreeritud 1. märtsil 2004. aastal, ja järgnevalt seda kinnitavas 12. märtsi 2003. aasta kirjas, registreeritud 17. märtsil 2003. aastal, teavitasid Itaalia ametiasutused komisjoni maakonna seaduse 27/1997 artikliga 6 (kooperatiivid, veinitootjate ühistud) sätestatud abimeetmete teatise tühistamisest, kuna vastavalt kirjas märgitule ei oldud seda ellu rakendatud ega rakendatagi.

(17) 11. märtsi 2004. aasta teleksis AGR 07074 teavitati Itaalia ametiasutusi asjaolust, et teabe ja/või tähelepanekute esitamise tähtaja pikendamine hiljemaks kui 24. märts 2004. aasta jäetakse rahuldamata, sest menetluse algatamise otsus oli avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* 24. veebruaril 2004. aastal ning kolmandate osapoolte tähelepanekute esitamise tähtaeg oli määratud samale kuupäevale. Samas teleksis võtsid komisjoni talitused teatavaks maakonna seaduse nr 27/1997 artiklit 6 (kooperatiivid, veinitootjate ühistud) käsitleva teatise tühistamise.

(18) Komisjon sai Itaalia ametiasutuste maakonna seaduse nr 27/1997 artiklit 4 (Sitsiilia toodete propageerimine) käsitlevad tähelepanekud kätte 15. märtsi 2004 aasta kirjaga (registreeritud 18. märtsil 2004. aastal).

(19) Vastavalt menetluse algatamise otsusele ([4]) käsitleb käesolev otsus üksnes maakonna seaduse nr 27/1997 artikliga 4 (Sitsiilia toodete propageerimine) EÜ asutamislepingu I lisas loetletud põllumajandustoodetele ette nähtud riigiabi, mis võib olla antud ja mida võidakse anda pärast ühenduse suuniste (EÜ asutamislepingu I lisas loetletud ja teatavate I lisas loetlemata toodete reklaamiks antava riigiabi kohta ([5]), edaspidi "reklaamialased suunised") jõustumist 1. jaanuaril 2002. aastal.

(20) Arvestades, et Itaalia tühistas teatise maakonna seaduse nr 27/1997 artikli 6 (kooperatiivid, veinitootjate ühistud) kohta 2004. aasta 24. veebruari kirjas, registreeritud 1. märtsil 2004. aastal, ei ole vaja artikli 6 kohandamisel ette nähtud abimeetmeid kirjeldada ega neile hinnangut anda.

II. ABIMEETMETE ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS

(21) Artikliga 4 (Sitsiilia toodete propageerimine) muudetakse maakonna seaduse nr 14/1966 artiklit 17 ja nähakse ette järgmist: "1) reklaamikampaaniatega tegeletakse vahetult maakonna nõukogus või väliskaubanduse instituudis või läbi kvalifitseeritud üksuste või ettevõtte Vahemere Näitused ja ettevõtte Messina Näitused baasil moodustatud konsortsiumite kaudu või nende kahe ja maakonna ühe või mitme kaubanduskoja kaudu eespool nimetatud artiklis 15 esitatud programmide alusel. Nende programmide kestus võib olla kolm aastat. 2) Juhul kui programmide ellurakendamine loovutatakse riiklike või maakondlike omavalitsuste erinevate organite hooleks, eelmises punktis nimetatud konsortsiumid välja arvatud, siis tuleb kohaldada avaliku halduse teenuste üleandmise eeskirju".

(22) Vaatamata komisjoni talituste korduvatele pöördumistele ja komisjoni poolt 9. juulil 2003. aastal välja antud otsusele teabe esitamise korralduse kohta, ei esitanud Itaalia ametiasutused ühtegi sellist teavet, mis oleks lubanud komisjonil hajutada kahtlusi artikli 4 vastavuse osas riigiabile vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikele 1 ja mille põhjal oleks vajaduse korral saanud hinnata nimetatud abi kokkusobivust ühisturuga. Ka ei olnud selge, kas kõnealust abi on juba jõutud anda.

([3]) Vt joonealune märkus 1.

([4]) Vt ELTs C 48, 24.2.2004, lk-l 2 avaldatud otsuse punktid 27, 28 ja 29.

([5]) EÜT C 252, 12.9.2001, lk 5.

(23) Otsuses algatada menetlus kõnealuste vahendite kohta vastavalt asutamislepingu artikli 88 lõikele 2 märkis komisjon, et menetluse selles faasis ei teadnud ta Itaalia ametiasutuste poolse teabe puudumise tõttu, kas maakonna seaduse nr 27/1997 artikliga 4 reguleeriti asutamislepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete edendamise ja/või reklaamialase riigiabi kasutuselevõtmist ja muudatusi.

(24) Lisaks sellele väljendas komisjon kahtlust abimeetmete kokkusobivuse suhtes ühisturuga, sest Itaalia ametiasutuste vastuste puudumise tõttu ei olnud komisjonil selge, kas lepingu artikli 4 järgi rahastatavad meetmed on vastavuses seda tüüpi abimeetmete või normidega, mis on esitatud ühenduse suunistes reklaamiks antava riigiabi kohta.

(25) Arvestades programmide ning reklaami- ja edendamiskampaaniate elluviimise toiminguid vastavalt põhjenduses 21 kirjeldatud artiklile 4, kahtles komisjon ka selles, kas võimalikud, seal ette nähtud riiklikud abimeetmed viiakse täide vastavalt ühenduse riigihanke eeskirjadele. Reklaamikampaaniateks volitatud ettevõtete ja üksuste otsevaliku puhul kahtles komisjon eriti, kas lepinguliste asutuste ja väljavalitud teenuseosutajate vahel oleks kirjalikult sõlmitud piisava vastuhüvitisega leping, ja kas sellisel juhul oleksid täidetud kohtuotsusega *Teckal* ([6]) sätestatud väga täpsed tingimused. Juhul kui need tingimused jäänuks täitamata, kahtles komisjon, kas vahendajate valik toimunuks vastavalt nõukogu direktiivis 92/50/EMÜ ([7]) sätestatud kohaldatavatele reeglitele, ja igal juhul vastavalt EÜ asutamislepingus sätestatud põhimõtetele, eriti võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse osas, tagades Euroopa Kohtu nõutud piisava reklaami ([8]).

III. KOLMANDATE POOLTE TÄHELEPANEKUD

(26) Komisjonile ei saabunud ühtegi kolmandate poolte tähelepanekut.

IV. ITAALIA TÄHELEPANEKUD

(27) Itaalia tähelepanekud Sitsiilia maakonna nimel esitati komisjonile 15. märtsi 2004. aasta kirjas, registreeritud 18. märtsil 2004. aastal.

(28) Kirjas kinnitasid Itaalia ametiasutused maakonna seaduse nr 27/1997 artiklit 6 käsitleva teatise tagasivõtmist ja edastasid omapoolsed tähelepanekuid artikli 4 kohta.

(29) Itaalia ametiasutused toonitasid eriti asjaolu, et artikliga 4 (Sitsiilia kaupade propageerimine) maakonna seaduse nr 14/1966 artiklisse 17 sisse viidud muudatused reklaamikampaaniate teostamise kohta ettevõtte Vahemere Näitused ja ettevõtte Messina Näitused baasil moodustatud konsortsiumite poolt või nende mõlema ja maakonna ühe või mitme kaubanduskoja poolt ei leidnud kohaldamist, sest nimetatud konsortsiumeid ei ole kunagi asutatud.

(30) Vastavalt edastatud teabele tegeletakse edendamisprogrammidega vahetult maakonnanõukogus või väliskaubanduse instituudis (aastatel 1993-1998 ja aastatel 1999-2001-2003 tootmistegevuse ministeeriumi ja maakonna vaheliste kokkulepete raames sõlmitud konventsioonid). Kord aastas teevad vastutavad isikud rahastamiseks esitatud projektide vahel valiku ja tagavad vajalikud teenused nende täideviimiseks vastavalt kohasele, tururegleid arvestavale kehtivale normatiivile, välja arvatud korraldajatega sõlmitud eksklusiivlepingute korral.

(31) Maakonnanõukogu pädevusse ei kuulu mitte ainult põllumajandussaaduste sektor, vaid ka teised sektorid (käsitöö, kirjastamine, tekstiilitööstus jne). Asjaomase sektori puhul on riiklikest vahenditest 100 % ulatuses rahastatud tegevuskulud järgmised:

(a) näitustel ja messidel osalemine Itaalias ja välismaal: väljapanekuruumi rentimiseks otseselt vajalikud kulud, messibokside ettevalmistamine, vee- ja elektriühendused, ürituse ametlikku kataloogi registreerimine, vastav reklaam, tõlkide töö, transport ja kindlustus;

(b) rahvusvaheliste õpikodade korraldamine Itaalias ja välismaal: kohtumiste korraldamiseks ja läbiviimiseks vajalikud kulud (saalide üürimine, ettevalmistus, kohtumiste valik, tõlkide töö ja vastav reklaam);

(c) reklaam massimeedias (kirjutav ajakirjandus, plakatid, raadio, televisioon).

(32) Punktides a ja b loetletud tegevuskulude rahastamise abi saajad on ettevõtetekonsortsiumid ja ettevõtted, mis on nõuetekohaselt registreeritud Sitsiilia kaubanduskodade juures. Abisaajad valitakse iga-aastasele avalikule projektikonkursile osavõtutaotluse esitanute seast Sitsiilia maakonna ametlikus teatajas eelnevalt avaldatud valikukriteeriumite alusel. Vastavalt komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määruse (EÜ) nr 69/2001 (mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes) ([9]) neljandale põhjendusele ei kuulu punktides a ja b loetletud abi ekspordiabi alla ning alates aastast 2002 kohaldatakse kõnealusele abile vähese tähtsusega abi normid. Põllumajandussaaduste sektori osas võib

([6]) Euroopa Kohtu 18. novembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-107/98: Teckal Srl v. Comune di Viano and Azienda Gas-Acqua Consorziale (AGAC) di Reggio Emilia (EKL 1999, lk I-8121).

([7]) EÜT L 209, 24.7.1992, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

([8]) Euroopa Kohtu 7. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-324/98: Telaustria Verlags GmbH ja Telefonadress GmbH v. Telekom Austria AG (EKL 2000, lk I-10745).

([9]) EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30.

nimetatud abi vastavalt reklaamialastele suunistele kuuluda vähese tähtsusega abi hulka, mis on reguleeritud põllumajandussektoris antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste ([10]) punktiga 14.1 "konkursside, näituste ja messide korraldamine". Olgugi, et maakonna seadus ei nimeta otseselt 100 000 euro suurust ülempiiri abisaaja kohta kolme aasta jooksul, jäävad abisaaja-ettevõttele võimaldatud toetused messidel ja õpikodadel osalemiseks nimetatud ülemmäärast kaugelt alla.

(33) Massimeedia vahendite kaudu teostatava reklaami osas täpsustasid Itaalia ametiasutused asjaolu, et nii siseriiklikult kui ka ühenduse piires teostatud reklaamikampaaniates ei käsitleta konkreetse ettevõtte ega ettevõtetegrupi tooteid, vaid tooteid reklaamitakse üldisel moel, rõhutamata nende päritolu, seda isegi mitte juhul, kui tegemist on regioonile tüüpiliste toodetega. Põllumajandussaaduste sektorit puudutavate toodete reklaamikampaaniates käsitleb tarbijatele suunatud sõnum konkreetset toodet või tooterühma viitamata regioonis tegutsetavatele tootmisettevõtetele. Reklaam on üldist laadi, üleskutseta osta tooteid põhjusel, et need on pärit regioonist ega tohi mõjuda negatiivselt teiste liikmesriikide toodete suhtes. Seetõttu ei ole reklaami näol tegemist asutamislepingu artikli 28 rikkumisega.

(34) Itaalia ametiasutuste esitatud tähelepanekutes vaadeldakse nii Euroopa Ühenduses kui ka kolmandates riikides elluviidatavaid edendamis- ja reklaamitegevusi, lähtudes nimetatud kriteeriumitest.

V. HINNANG ABILE

(35) Vastavalt asutamislepingu artikli 87 lõikele 1 on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis moonutab või ähvardab moonutada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust.

(36) Vaatlusalused meetmed näevad ette abi võimaldamist riiklike maakondlike ressursside kaudu konkreetsetele Sitsiilia põllumajandusettevõtetele, mis saavad seeläbi selge majandusliku ja rahandusliku eelise, kahjustades teisi ettevõtteid, kes samasugusest toetusest osa ei saa. Vastavalt Euroopa Kohtu kohtulahenditele toob ettevõtte positsiooni paranemine tänu riigiabile tavaliselt kaasa konkurentsi moonutamise konkureerivate ettevõtete osas, mis abi ei saa ([11]).

([10]) EÜT C 28, 1.2.2000, lk. 2. Parandatud väljaandes EÜT C 232, 12.8.2000, lk 17.

([11]) Euroopa Kohtu 17. septembri 1980. aasta otsus kohtuasjas C-730/79: Philip Morris Holland BV v. Euroopa Ühenduste Komisjon (EKL 1980, lk 2671, punktid 11 ja 12).

(37) Nagu nähtub järgnevast tabelist ([12]), milles tuuakse välja Itaalia ja ühenduse vahelise põllumajandustoodete impordi ja ekspordi koguväärtus aastatel 1997-2001 ([13]), on meetme mõju nii liikmesmaadevahelisele kui ka ühendusesisesele kaubavahetusele põllumajandustoodete alal märkimisväärne. Silmas tuleb pidada asjaolu, et Itaalia maakondade hulgas on Sitsiilia oluline põllumajandustoodete tootja.

	Kogu põllumajandus	
	Miljonit ECU-EUR	Miljonit ECU-EUR
	Eksport	Import
1997	9 459	15 370
1998	9 997	15 645
1999	10 666	15 938
2000	10 939	16 804
2001	11 467	16 681

(38) Eespool nimetatule viidates tasub meenutada kohtu väidet, et juhul kui ettevõte konkureerib teistest liikmesriikidest pärinevate toodetega, olemata ise nende eksportija, võib ettevõttele antav abi kahjustada liikmesmaadevahelist kaubavahetust ja moonutada konkurentsi. Kui liikmesriik võimaldab ettevõttele toetust, võib sisetoodang jääda samaks või kasvada, samas kui teistes liikmesmaades tegutsevate ettevõtete võimalused eksportida oma toodangut selle liikmesriigi turule vähenevad. Seetõttu kahjustab selline abi liikmesriikide kaubavahetust ja moonutab konkurentsi ([14]).

(39) Seetõttu järeldab komisjon, et vaatlusalune meede käib asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 sätestatud keelu alla. Itaalia ametiasutused pole seda punkti kunagi vaidlustanud.

(40) Vastavalt asutamislepingu artikli 87 lõikele 1 on keelustamine kitsendatud artikli 87 lõikes 2 ja 3 ette nähtud eranditega.

(41) Artikli 87 lõike 2 punktides a, b ja c loetletud erandid pole selgelt kohaldatavad kõnealuaste abimeetmete olemusele

([12]) Allikas: Eurostat.

([13]) Kohtupraktikale tuginedes on kaubavahetuse kahjustamise tingimused rahuldatud juhul, kui abisaaja-ettevõte tegutseb liikmesriikidevahelise kaubavahetuse objektiks oleva majandusliku tegevuse alal. Asjaolu, et ühendusesiseses kaubavahetuses tugevdab abi nimetatud ettevõtte positsiooni tema konkurentide suhtes, näitab et kaubavahetust on kahjustatud. Põllumajandussektoris antava riigiabi osas näitab kohtupraktika, et konkreetne abi mõjutab ühendusesisest kaubavahetust ja konkurentsi isegi juhul, kui tegemist on väikeste summadega, mis jagatakse arvukate ettevõtjate vahel. Vt Euroopa Kohtu 19. septembri 2002. aasta otsust kohtuasjas C-113/00: Hispaania Kuningriik v. Euroopa Ühendust Komisjon (EKL 2002, lk 7601, punktid 30-36 ja 54-56); ja Euroopa Kohtu 19. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-114/00: Hispaania Kuningriik v. Euroopa Ühendust Komisjon (EKL 2002, lk 7657, punktid 46-52 ja 68-69).

([14]) Euroopa Kohtu 13. juuli 1988. aasta otsus kohtuasjas 102/87: Prantsuse Vabariik v. Euroopa Ühenduste Komisjon (EKL 1988, lk 4067).

ega eesmärkidele. On tõsi, et Itaalia ametiasutused ei taotlenud artikli 87 lõike 2 punktide a, b ja c kohaldamist.

(42) Ka artikli 87 lõike 3 punkti a ei saa käesoleval juhul kohaldada, sest tegemist ei ole abiga, mis on suunatud ebatavaliselt madala elatustasemega või raskekujulise vaeghõive käes kannatatavate regioonide majandusliku arengu soodustamisele. Pealegi ei taotlenud Itaalia artikli 87 lõike 3 punkti a kohaldamist.

(43) Ka artikli 87 lõike 3 punkt b pole kõnealuse abi puhul kohaldatav, sest tegemist ei ole abiga, mis on suunatud Euroopa tähtsa ühishuviprojekti elluviimise edendamiseks või pakub lahendust tõsiselt häiritud Itaalia majandusele. Pealegi ei taotlenud Itaalia artikli 87 lõike 3 punkti b kohaldamist.

(44) Asjaomane abi ei ole määratud ega sobiv kultuuri edendamiseks ega kultuuripärandi säilitamiseks, mida on mainitud artikli 87 lõike 3 punktis d sätestatud eesmärkides; Itaalia ei ole kunagi ka nimetatud sätte kohaldamist taotlenud.

(45) Arvestades asjaomase abi olemust ja eesmärke, on ainuke kohaldatav erand ette nähtud asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis c.

Kohaldatavad sätted

(46) Põhjenduses 45 käsitletud erandite kohaldatavust tuleb hinnata põllumajandussektori edendamise ja reklaami heaks suunatud riigiabi võimaldamise alaste sätete valguses, täpsemalt reklaamialastes suunistes sätestatud normide valguses ([15]).

(47) Vastavalt reklaamialaste suuniste jaotisele 7.1 kohaldab komisjon käesolevaid suuniseid uue riigiabi, sealhulgas liikmesriikide ootel teatiste suhtes, alates 1. jaanuarist 2002. Määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 1 punktis f määratletud õigusvastast abi hinnatakse abi andmise ajal kehtivate eeskirjade ja juhendite kohaselt.

(48) Kooskõlas menetluse algatamise otsusega, milles komisjon väljendas kahtlust kõnealuste meetmete vastavusest praegu niisugust tüüpi abimeetmetele kohaldatavate normidele ([16]), käsitleb käesolev otsus ainult juba praegu ja alates 1. jaanuarist 2002 antavale abile asutamislepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete edendamise ja reklaami heaks.

(49) Viidates edendamisabile, öeldakse reklaamialaste suuniste punktis 8, et propageerimistegevust, mis on määratletud teaduslikult põhjendatud teadmiste avaliku levitamisena, messide või näituste organiseerimisena, osalemisena nimetatud ja samalaadsetel avalikkusega suhtlemise tegevustes, sealhulgas uuringutes ja turuanalüüsil, reklaamina ei käsitleta. Riigiabi andmine selliseks propageerimiseks laiemas tähenduses toimub vastavalt põllumajandussektori riigiabi ühenduse suuniste ([17]) punktidele 13 ja 14. Kuna teatises ei täpsustata, kas asjaomast abi kohaldatakse ainult väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, siis ei kohaldata käesoleva juhtumi puhul komisjoni 23. detsembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1/2004, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist riigiabi suhtes, mida antakse põllumajandustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ([18]).

(50) Reklaamialase abi kohta määratakse reklaamialaste suuniste punktis 7, et "reklaami" kontseptsiooni puhul ei peeta silmas üksnes mis tahes massimeedia vahendite (kirjutav press, raadio, televisioon, müürilehed) kaudu toimuvat tegevust, mis on mõeldud ajendama ettevõtjaid või tarbijaid asjakohast toodet ostma, vaid see hõlmab kõiki samal eesmärgil vahetult tarbijatele jagatavaid materjale, sealhulgas tarbijatele suunatud reklaamitegevusi müügikohas.

Edendamisele suunatud abi

(51) Olemasolevast teabest selgub, et põhjenduse 31 punktides a ja b ning käesoleva otsuse punktis 32 kirjeldatud ühendusesisestel ja -välistel messidel ja õpikodades osalemiseks antavat abi võib käsitleda tervenisti edendamisele suunatud abina, kui see ei sisalda tegevust, mis on mõeldud ajendama ettevõtjaid või tarbijaid asjakohast toodet ostma, vaid hõlmab kõiki samal eesmärgil vahetult tarbijatele jagatavaid materjale. Reklaamialaste suuniste punkti 7 alusel vaadeldakse reklaamialase abina abi tegevusele, mis on mõeldud ajendama ettevõtjaid või tarbijaid asjakohast toodet ostma ja hõlmab kõiki samal eesmärgil vahetult tarbijatele jagatavaid materjale.

(52) Kui meetmeid, mis on ette nähtud ühendusesisestel ja -välistel messidel ja õpikodades osalemiseks, võib tõepoolest lugeda edendamisalaseks riigiabiks ühenduse põllumajandussektori riigiabi suuniste jaotiste 13 ja 14 tähenduses, võib abi anda kuni 100 % ulatuses, kuid ületamata 100 000 euro suurust summat abisaaja kohta kolme aasta vältel. Nimetatud maksimumsummat võib suurendada tingimusel, et see ei ületa 50 % abikõlblikest kuludest ja seda antakse ettevõtetele, mis vastavad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlusele, mis on sätestatud komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määruses (EÜ) nr 70/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele

([15]) Vt joonealune märkus 5.

([16]) Vt ELTs C 48, 24.2.2004, lk-l 2 avaldatud otsuse punktid 27, 28 ja 29.

([17]) Vt joonealune märkus 9.

([18]) ELT L 1, 3.1.2004, lk 1.

antava riigiabi suhtes ([19]). Abisumma arvestamiseks vaadeldakse teenuste adressaadina abisaajat. Nagu nähtub Itaalia ametiasutuste läkitatud tähelepanekust, toimub vaatlusaluste edendamisvahendite rahastamine nimetatud maksimaalsetest abisummadest lähtuvalt ja vastab seega selles küsimuses kohaldatavatele normidele ([20]).

(53) Vastavalt ühenduse põllumajandussektori riigiabi suuniste jaotisele 14 ja selleks, et konkurents ei saaks moonutatud, tuleb kõigile asjaomase valdkonna abikõlblikele subjektidele anda võimalus saada seda laadi abi, tuginedes objektiivselt määratletud kriteeriumitele. Selle otsuse põhjenduses 32 kajastatud Itaalia esitatud teabe põhjal on nimetatud tingimus rahuldatud ([21]). Abi, mille andmine on piiratud ainult teatud liitudega ja mille eesmärgiks on toetada ainult nende liikmeid, ei soodusta sektori kui terviku arengut ja seda vaadeldakse tegevusabina. Seega, juhul kui kõnealuseid teenuseid pakuvad tootmisliidud või teised vastastikuse abi põllumajandusorganisatsioonid, peavad need olema kättesaadavad kõikidele põllumeestele. Neil juhtudel peavad võimalikud asjaomastele liitudele või organisatsioonide administratiivkulude katmiseks võimaldatavad toetused olema piiritletud teenuse osutamise kuludega.

Reklaami abi

(54) Tegevuse raames, mis on mõeldud ajendama ettevõtjaid või tarbijaid asjakohast toodet ostma ja hõlmab kõiki samal eesmärgil vahetult tarbijatele jagatavaid materjale (näiteks reklaam müügipunktis või ettevõtjatele, sealhulgas põllumajandussaaduste ettevõtjatele, hulgi- ja jaemüügiga tegelevatele ettevõtjatele, restoranidele, hotellidele ja teiste toitlustamisettevõtete ärimeestele suunatud reklaam), tuleb eespool nimetatud meetmeid messidel ja õpikodades osalemiseks hinnata vastavalt reklaamialasele abile kohaldatavatele normidele, samamoodi nagu massimeedia vahendite kaudu (kirjutav press, plakatid, raadio, televisioon) teostatud reklaamialased meetmed, mida kirjeldatakse käesoleva otsuse põhjenduse 31 punktis c ja põhjenduses 33.

(55) Vastavalt reklaamialastele suunistele kannavad reklaamikulud normikohaselt tootjad ja turustajad ise osana nende tavalisest majandustegevusest.

(56) Käsitlemaks antud abi mitte tegevusabi, vaid EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c kohaselt ühisturuga kokkusobiva reklaami abina, on vajalik, et nimetatud abi ei häiriks kaubandust määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega (negatiivsed kriteeriumid), ning soodustaks teatava majandustegevuse või teatavate majanduspiirkondade arengut (positiivsed kriteeriumid). Lisaks peab riiklik abi vastama ühenduse rahvusvahelistele kohustustele, mis on põllumajanduse suhtes kindlaks määratud 1994. aasta põllumajanduslepingus OMC-GATT.

(57) Vastavalt reklaamialaste suuniste jaotises 3.1 esitatud negatiivsetele kriteeriumitele ei tohi anda abi asutamislepingu artikliga 28 (punkt 3.1.1) vastuolus olevatele reklaamikampaaniatele, ühenduse teiseseid õigusakte rikkuvatele kampaaniatele (punkt 3.1.2) või teatavate ettevõtetega seotud reklaamile (punkt 3.1.3). Lisaks, juhul kui riiklikult rahastatav reklaamitegevus on usaldatud eraettevõttele, valitakse asjaomane eraettevõte turupõhimõtetest lähtudes mittediskrimineerivalt, kasutades asjakohasuse korral pakkumismenetlusi, mis on vastavuses ühenduse õigusega ja eelkõige pretsedendiõigusega ([22]), ja kasutades piisavalt reklaami, et asjaomasel teenusteturul tekiks konkurents ning et hanke-eeskirjade erapooletut järgimist oleks võimalik jälgida.

(58) Toetudes esitatud teabele, vastavad punktis 3.1.1 (asutamislepingu artikliga 28 vastuolus olevad) ja punktis 3.1.3 (teatavate ettevõtetega seotud reklaam) ette nähtud kriteeriumid käesoleva otsuse põhjenduses 30, põhjenduse 31 punktis c ja põhjenduses 33 kirjeldatud reklaamimeetmetele. Itaalia ametiasutused pole aga esitanud ühtegi märkust asjaolu kohta, et ka punktis 3.1.2 (ühenduse teiseseid õigusakte rikkuvad kampaaniad) käsitletud kriteerium on täidetud.

(59) Lisaks negatiivsete kriteeriumite rahuldamisele peab toetatav reklaam vastavalt reklaamialaste suuniste punktile 3.2 vastama vähemalt ühele positiivsele kriteeriumile, mille eesmärgiks on näidata, et kõnealune abi soodustab reaalselt teatava majandustegevuse või teatavate majanduspiirkondade arengut. Selline positiivne tingimus loetakse täidetuks

([19]) EÜT L 10, 13.1.2001, lk 33. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 364/2004 (ELT L 63, 28.2.2004, lk 22).

([20]) Põllumajandussektoris antavat riigiabi käsitlevates ühenduse suunistes ei kajastata selgesõnaliselt ühendusevälise edendamise ja reklaami alast abi põllumajandussektoris. Sellest tulenevalt kasutab komisjon nende hindamisel isiklikku otsustusvabadust. Komisjoni tavapraktika kohaselt võib vaatlusaluseid meetmeid vaadelda ühisturuga kokkusobivatena, kui need vastavad ühendusesiseselt kohaldatavate riigiabide normidele. Vt. Itaalia/Toskaana abi N 656/02, abi NN 150/02 (*ex* N 109/02) (komisjoni kiri K(2003) 1747, 11.6.2003) ja abi NN 44/03 (*ex* N 6/03) (komisjoni kiri K(2003) 2534, 23.7.2003).

([21]) Nagu on märgitud komisjoni 7. mai 2002. aasta otsuses K(2002) 1768 lõplik (abi N 241/01 Itaalia/Kaubanduskoda), ei ole ühe Euroopa ettevõtte käitis ja tema registreerimine kohaliku pädeva kaubanduskoja juures ühegi õigusliku ega *de facto* kitsenduse subjektiks. Vt ka abi N 62/01 (Itaalia/Piemonte ja Veneto Kaubanduskodade Liit), komisjoni 8. augusti 2001. aasta otsus SG (2001) D/290914.

([22]) Eespool viidatud kohtuasi C-324/98.

juhul, kui toetatav reklaam käsitleb ühte järgmistest tegevustest: ülemäärased põllumajandustooted või alakasutatud liigid; uued tooted või asendustooted, mida ei toodeta veel ülemäära; kõrge kvaliteediga tooted, sealhulgas keskkonnasõbraliku tootmisega või püügimeetoditega toodetud või omandatud tooted, näiteks mahepõllundustooted; teatavate piirkondade arendamine; määruses (EÜ) nr 70/2001 määratletud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine; projektid, mida teostavad nõukogu 17. detsembri 1999. aasta määruses (EÜ) nr 104/2000 kalastus- ja akvakultuuritooteturu ühise korralduse kohta ([23]) määratletud tähenduses ametlikult tunnustatud organisatsioonid; projektid, mida teostavad ühiselt riiklike asutuste tunnustatud tootjaorganisatsioonid või muud kalandussektori organisatsioonid.

(60) Reklaamialase abi kohta ei maini Itaalia ametiasutused oma esitatud tähelepanekutes, kas kõnealused reklaamimeetmed rahuldavad eespool mainitud positiivseid kriteeriume.

(61) Põllumajandustoodete reklaami riigiabi maksimumtaseme kohta on reklaamialaste suuniste jaotises 5 esitatud, et üldreeglina ei tohi otsene abi üldotstarbelisest riigieelarvest ületada sektori poolt võetud kulukohustusi seoses kõnealuse reklaamikampaaniaga. Seetõttu ei tohiks reklaamiks antava abi korral otsese abi määr ületada 50 % ning sektori võetud kohustused peaksid moodustama vähemalt 50 % kuludest, seda kas vabatahtlike toetustena või maksutaoliste lõivude või kohustuslike toetuste kogumisena. Et arvestada teatavate reklaamialaste suuniste punktis 3.2 nimetatud positiivsete kriteeriumide kaalu, võib komisjon lubada eespool mainitud otsese abi maksimummäära tõstmist kuni 75 %ni kuludest, kui reklaamitakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tooteid, mis on toodetud toetuse andmise nõuetele vastavates piirkondades asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a alusel.

(62) Vastavalt esitatud teabele ja käesoleva otsuse põhjenduses 31 märgitule nähtub, et kõik vaatlusaluses abisüsteemis ette nähtud edendamis- ja reklaamimeetmed rahastatakse 100 % ulatuses riiklikest vahenditest. Seega ei ole täidetud teine tingimus, mille kohaselt 50 % (või mõnel juhul 25 %) rahast peab tulema sektorist.

(63) Lähtuvalt eelnenud hinnangust võib komisjon seega otsustada, et vaatlusealune reklaami abi ei rahulda punkte 3.1.2 (ühenduse teiseseid õigusakte rikkuvad kampaaniad), 3.2 (positiivsed kriteeriumid) ja 5 (riigiabi maksimumtase) kriteeriume.

(64) Samad järeldused kehtivad nii ühendusesiseselt kui -väliselt võetud meetmete kohta. Arvestades, et ühenduseväliselt teostatud reklaamile suunatud abi ei ole põllumajandussektori riigiabi suunistes selgesõnaliselt välja öeldud, kasutab komisjon nendele hinnangu andmiseks isiklikku otsustusvabadust. Vastavalt komisjoni tavapraktikale, juhul kui vaatlusalused meetmed vastavad kohasele, ühenduse territooriumil kohaldatavale riigiabi normidele, võidakse neid vaadelda ühisturuga kokkusobivatena ja rahastada kuni 80 % ulatuses ([24]). Erandjuhul, nagu nähtub esitatud teabest ja käesoleva otsuse põhjendustes 31 ja 33 kirjeldatust, on ühendusesiseselt ja -väliselt rakendatud meetmed ühesugused ja neile antav abi on 100 %. Niisiis pole ka siin kinni peetud reklaamialaste suuniste punktides 3.1.2 (ühenduse teiseseid õigusakte rikkuvad kampaaniad) ja 3.2 (positiivsed kriteeriumid) sätestatud kriteeriumidest ega komisjoni poolt riigiabile lubatud maksimumsummast ([25]). Seega pole ka kõnealune abi ühisturuga kokkusobiv.

(65) Käesolev otsus käsitleb ainult põllumajandussektori abimeetmeid lepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete edendamise ja reklaami heaks. Tegemist ei ole komisjoni ametliku seisukohaga teenuste osutajate valiku vastavuse kohta ühenduse riigihankelepingualaste eeskirjade ja asjakohaste seaduste kohta. Komisjon soovib nimetatud küsimust uurida riigihankelepingute valguses.

VI. LÕPPJÄRELDUS

(66) Eespool kirjeldatust tuleneb, et edendamisele suunatud abimeetmeid võib niivõrd, kuivõrd need vastavad põllumajandussektoris antavat riigiabi käsitlevates ühenduse suuniste jaotistes 13 ja 14 esitatule, lugeda ühisturuga kokkusobivaks asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses, kui tegemist on abiga, mis peaks soodustama teatud majandustegevuse või teatavate majanduspiirkondade arengut.

(67) Reklaami abimeetmed, mis ei vasta ühenduse suunistele (EÜ asutamislepingu I lisas loetletud ja teatavate I lisas loetlemata toodete reklaamiks antava riigiabi kohta) ei ole ühisturuga kokkusobivad ja neid võidakse ellu viia ainult pärast nende ühtlustamist nimetatud sätetega.

(68) Reklaamiks antavad, ühisturuga mittesobivad abimeetmed peavad juhul, kui need on välja jagatud, peavad abisaajad tagastama,

([23]) EÜT L 17, 21.1.2000, lk. 22. Määrust on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

([24]) Vt näiteks Itaalia/Toskaana abi N 656/02, abi NN 150/02 (*ex* N 109/02) (komisjoni kiri K(2003) 1747, 11.6.2003) ja abi NN 44/03 (*ex* N 6/03) (komisjoni kiri K(2003) 2534, 23.7.2003).

([25]) Vt joonealune märkus 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Riigiabi, millega Itaalia näeb ette asutamislepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete edendamist ja reklaami Sitsiilia maakonna seaduse nr 27/1997 artikli 4 kohaselt, on ühisturuga kokkusobiv.

Seetõttu on asjaomane abi lubatud.

Artikkel 2

Riigiabi, millega Itaalia näeb ette asutamislepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete edendamist ja reklaami Sitsiilia maakonna seaduse nr 27/1997 artikli 4 kohaselt, ei ole ühisturuga kokkusobiv.

Seetõttu ei tohi asjaomast abi rakendada.

Artikkel 3

Juhul kui artiklis 2 märgitud abi on abisaajatele võimaldatud ebaseaduslikult, võtab Itaalia kasutusele kõik asjakohased abinõud, et abiraha tagasi saada.

Sellisel juhul nõutakse abiraha tagasi viivitamata riigisisese menetluse kohaselt, kui see võimaldab käesoleva otsuse viivitamatut ja tõhusat rakendamist. Tagastatava abi hulka kuuluvad intressid, mida arvestatakse alates abi abisaaja(te) käsutusse andmise kuupäevast kuni selle tagastamise kuupäevani. Intresse arvestatakse viitemäära alusel, mida kasutatakse regionaalabi toetusekvivalendi arvestamiseks.

Artikkel 4

Asutamislepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete edendamise ja reklaami riigiabi kohta viib Itaalia oma riigisisestesse õigusaktidesse sisse muudatused, et need vastaksid ühenduse suunistele EÜ asutamislepingu I lisas loetletud ja loetlemata toodete reklaamiks antava riigiabi kohta.

Artikkel 5

Itaalia teatab komisjonile kahe kuu jooksul alates käeoleva otsuse teatavakstegemisest selle täitmiseks võetud meetmed.

Artikkel 6

Käesoleva otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 2. juuni 2004

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Franz FISCHLER